

ЛІДЕРСЬКИЙ ПОТЕНЦІАЛ ОПЕРАЦІЙНОГО МЕНЕДЖЕРА ЯК КЛЮЧОВИЙ ЧИННИК СТРАТЕГІЧНИХ КОМУНІКАЦІЙ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

THE LEADERSHIP POTENTIAL OF THE OPERATIONS MANAGER AS A KEY FACTOR OF STRATEGIC COMMUNICATIONS OF THE PERSONNEL MANAGEMENT SYSTEM

У даній статті розглянуто особливості лідерського потенціалу операційного менеджера як ключового чинника стратегічних комунікацій системи управління персоналом. Проаналізовано фактори впливу на побудову стратегічних комунікацій в інформаційному просторі на підприємстві. Визначено та охарактеризовано головні сфери відповідальності операційного менеджера як керівника-лідера. Детально розглянуто вирішальні чинники реалізації економічних інтересів підприємства. Надано характеристику успішного лідерства щодо спроможності узгодження цілей та вимог працівників в загальними цілями компанії, що буде мати найбільший результат вирішення поставлених операційних завдань. Визначені найбільш ефективні риси лідера. Охарактеризовано лідерський феномен, який полягає у використанні власного потенціалу через трансформацію зовнішніх та внутрішніх чинників оточуючого економічного середовища підприємства.

Ключові слова: лідерство, операційний менеджер, система управління персоналом, стратегічні комунікації, лідер.

This article examines the features of the operational manager's leadership potential as a key factor in the strategic communications of the personnel management system. Factors influencing the construction of strategic communications in the information space at the enterprise are analyzed. The main areas of responsibility of the operations manager as a manager-leader are defined and characterized. The decisive factors of realizing the economic interests of the enterprise are considered in detail. The characteristics of successful leadership are given in terms of the ability to coordinate the goals and requirements of employees in the general goals of the company, which will have the greatest result in solving the set operational tasks. The most effective traits of a leader are determined. The leadership phenomenon is characterized, which consists in using one's own potential through the transformation of external and internal factors of the surrounding economic environment of the enterprise. Strategic communications in enterprise personnel management in today's conditions require the setting of new tasks, the formation of progressive views and modern approaches to managers of all levels, in particular operational managers. Every modern enterprise needs professional leaders who are able to immediately and adequately respond to the challenges of society, the instability of the economic system and the dynamics of the competitive environment. Leadership as a process is a factor of influence on employees, aiming at joint achievements and fulfillment of assigned tasks. That is, it is extremely necessary for a modern operational manager to have strategic views when building effective communication relationships in the process of performing management functions and making management decisions. That is why enterprises that want to earn sustainable profits, maintain a high level of competitiveness and meet the high requirements of the modern economic environment need operational managers with pronounced leadership qualities who are able to effectively establish strategic communications between members of the enterprise team, as well as with partners and suppliers.

Key words: leadership, operations manager, personnel management system, strategic communications, leader.

УДК 331.101

DOI: <https://doi.org/10.32782/infrastructure79-48>

Шаповал О.А.

к.пед.н., доцент,
Національна академія
Національної гвардії України

Shapoval Olena

National Academy
of National Guard of Ukraine

Постановка проблеми. Стратегічні комунікації в управлінні персоналом підприємства в умовах сьогодення вимагають постановки нових завдань, формування прогресивних поглядів та сучасних підходів до керівників всіх рівнів, зокрема операційних менеджерів.

Кожне сучасне підприємство потребує професіоналів-лідерів, які в змозі моментально та адекватно реагувати на виклики суспільства, нестабільність економічної системи та динамічність конкурентної середовища.

Лідерство як процес є фактором впливу на співробітників, ставлячи за мету спільні досягнення та виконання поставлених завдань. Тобто сучасному операційному менеджеру вкрай необхідно володіти стратегічними поглядами під час вибудовування ефективних комунікативних зв'язків в процесі здійснення управлінських функцій та прийняття управлінських рішень.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Дослідженням проблем лідерського потенціалу під час формування стратегічних комунікацій в різних сферах менеджменту, зокрема операційному та кадровому, присвячена низка наукових праць багатьох вчених, таких як Ф. Котлер, Г. П'ятницька, О. Пономарьов, О. Потьомкіна, В. Дорош, А. Лизанець, Л. Прус, О. Наумова та багатьох інших. Але швидкі зміни внутрішнього та зовнішнього середовища підприємств в сучасних економічних умовах підсилюють високу актуальність наукових досліджень у даному напрямі та окреслюють достатню кількість невирішених проблем у побудові ефективних стратегічних комунікацій операційними менеджерами.

Постановка завдання. Метою даної статті є вивчення, аналіз та вдосконалення лідерського потенціалу операційного менеджера як ключового чинника стратегічних комунікацій в системі

управління персоналом та запоруки переходу на лідерську парадигму управління підприємствами.

Виклад основного матеріалу дослідження.

У сучасному житті проблема вибудовування ефективних комунікацій між окремими членами колективу та працівниками підприємства в цілому відіграє вирішальну роль в функціонуванні як системи менеджменту, так й цілого підприємства загалом.

Але комунікація як процес не відбувається в однорідному інформаційному просторі, визначальний вплив на неї має саме людський фактор, особливості корпоративної культури підприємства, обрана кадрова стратегія та встановлена виробнича програма підприємства.

Завдяки цьому ключову роль в даному процесі відіграє операційний менеджер, який є керівником, що відповідає за:

- планування – розробка стратегічних та оперативних планів щодо оптимізації операційних процесів та досягнення цілей організації;
- координацію – організація та координація роботи різних підрозділів підприємства для забезпечення злагодженості та ефективності операцій;
- управління ресурсами – ефективних розподіл ресурсів (трудових, фінансових, матеріальних) для забезпечення виконання операційних задач;
- контроль якості – забезпечення високого рівня якості продукції та послуг, контроль за процесами виробництва та дотримання стандартів якості;
- управління запасами – оптимізація рівня запасів сировини, матеріалів та готової продукції щодо забезпечення безперервності виробництва та мінімізації витрат;
- управління виробництвом – організація виробничих процесів, планування виробничих потужностей, оптимізація виробничого циклу;
- обслуговування клієнтів – забезпечення високого рівня обслуговування клієнтів, задоволення потреб замовників, вирішення поточних проблемних ситуацій;
- покращення процесів – постійне удосконалення виробничих процесів, запровадження нових технологій та сучасних методик щодо підвищення ефективності та конкурентоздатності підприємства;
- управління ризиками – ідентифікація, оцінка та управління ризиками, пов'язаними з операційною діяльністю щодо мінімізації потенційних загроз та забезпечення безперервності бізнес-процесів [1].

Отже, операційний менеджер відіграє ключову роль в результативній діяльності підприємства, тому що від його роботи залежить ефективність та продуктивність виробництва. Саме тому він повинен володіти стратегічним мисленням, аналітичними здібностями й, безперечно, лідерським

якостями та вмінням приймати рішення в умовах мінливого бізнес-середовища [2].

Одним з вирішальних чинників реалізації економічних інтересів підприємства є також злагоджена та ефективна система управління персоналом, суб'єктом якої є операційний менеджер, що має вплив на планування, розподіл та результативне використання кадрового потенціалу компанії. Але ефективність управління персоналом буде повноцінною тільки завдяки поєднанню класичних методів управлінського впливу з лідерським якостями безпосередніх керівників [3].

Тобто ефективний операційний менеджер завдяки функціям успішного лідерства спроможний узгодити цілі та вимоги працівників в загальними цілями компанії, що буде мати найбільший результат вирішення поставлених операційних завдань.

Операційний менеджер-лідер, як майстер змін, здатний:

- активно використовувати сучасні технології та інформаційні системи для автоматизації операцій, покращення продуктивності та оптимізації бізнес-процесів;
- розробляти контингентні плани та стратегії для швидкого реагування на зміни зовнішніх умов, наприклад, зміни попиту на продукцію, законодавства, умов взаємодії з постачальниками тощо;
- знизити та оптимізувати витрати виробництва, логістику та інші операційні процеси задля підвищення прибутків підприємства;
- активно запроваджувати системи контролю якості продукції та послуг, аналізувати та покращувати процеси щодо забезпечення відповідності стандартам якості;
- займатися управлінням ланцюгами постачань, включаючи забезпечення, логістику, складування та дистрибуцію товарів з метою забезпечення надійного та своєчасного постачання продукції;
- розробляти системи мотивації та заохочення персоналу, стимулюючи його до досягнення високих результатів та збільшення продуктивності праці;
- ефективно керує процесами змін в організації, впроваджуючи інноваційні технології виробництва;
- використовувати аналітичні інструменти та методи збирання, аналізу та використання інформації про виробничі процеси, що є запорукою прийняття обґрунтованих рішень на основі фактичних даних;
- виступати як стратегічний партнер для інших керівників підприємства, співпрацюючи з ними в розробці та реалізації стратегії розвитку організації завдяки операційним процесам [4].

Операційний менеджер повинен правильно та ефективно вибудовувати комунікації як з

керівниками вищої ланки, так й з кожним підлеглим, вміти створювати вмотивовану атмосферу під час виробничої діяльності, підтримувати командний дух та дотримуватись корпоративних цінностей компанії.

Але важливо зазначити, лідерські якості та якості керівника не завжди є ідентичним поняттям. Риси лідера є більш ефективними, тому що вони охоплюють ширшу взаємодію з підлеглими та клієнтами, характеризуються відповідальністю не тільки за себе та свої дії, але й за вчинки підлеглих, мають спрямованість до неконформізму, готовності до змін.

Таким чином, можна констатувати, що саме операційний менеджер-лідер здатний ефективно керувати всіма операційними процесами, досягати необхідних показників діяльності в командній роботі [5].

Лідерський феномен полягає у використанні власного потенціалу через трансформацію зовнішніх та внутрішніх чинників оточуючого економічного середовища задля досягнення високих результатів діяльності підприємства.

Тобто операційний менеджер-лідер створює такі комунікації, що забезпечують підвищення мотивації персоналу, зростання продуктивності праці, створення умов для колективного та особистого розвитку, атмосферу довіри, командної роботи, віру кожного в себе та в колектив в цілому.

Важливою рисою ефективного лідера є також його креативність, схильність до впровадження інноваційних рішень, здатність відмовитись від традиційного мислення, вміння швидко адаптуватись до нових умов та знаходити нестандартні рішення проблемних ситуацій [6].

Вагомим чинником лідерського потенціалу є позитивне мислення, яке дозволяє операційному менеджеру оптимістично підходити до виконання завдань, орієнтуватись на чітку життєву позицію, що є запорукою успіху в професійних питаннях.

Також відмінною рисою лідера є вміння вести команду за собою, без чого справжній лідер не зможе бути таким. Отже, тут важливим є особистий авторитет, колективна довіра та вміння створювати ефективну взаємодію серед членів команди.

Тобто всі ці фактори вкупі створюють ефективні комунікаційні стратегії, руйнують бар'єри між керівником та підлеглими, сприяють створенню здорового, продуктивного колективу підприємства [7].

Висновки з проведеного дослідження. Таким чином, інноваційні зміни та складні економічні перетворення, які відбуваються в нашому суспільстві вимагають трансформації систем управління підприємствами, потребують нових підходів до побудови стратегічних комунікацій в управлінні персоналом, що, в свою чергу, спрямовує

на формування нового типу керівників – лідерів, які здатні швидко адаптуватись до мінливих умов сучасного бізнес-середовища, сприймають зміни як поштовх до активної діяльності, вміють створювати ефективну команду та вести її за собою задля досягнення особистих цілей та цілей організації загалом.

Саме тому підприємствам, які хочуть одержувати стійкий прибуток, підтримувати високий рівень конкурентоспроможності та відповідати високим вимогам сучасного економічного середовища, потрібні операційні менеджери з яскраво вираженими лідерськими якостями, що здатні ефективно налагодити стратегічні комунікації між членами колективу підприємства, а також з партнерами та постачальниками.

Отже, лідерський підхід в управлінні сучасним підприємством імплементується у виконання економічних та соціальних функцій, створює передумови для продуктивної діяльності та забезпечує стійкі конкурентні переваги.

БІБЛІОГРАФІЧНИЙ СПИСОК:

1. Шаповал О.А. Мотиваційний механізм регулювання системи управління персоналом. *Економічний простір*. 2024. № 189. С. 153–156.
2. Пономарьов О.С. Феномен лідерства у просторі соціальних цінностей. *Теорія і практика управління соціальними системами*. 2015. № 3. С. 93–101.
3. Потьомкіна О.В., Дорош В.Ю. Інновації та їх вплив на підвищення продуктивності праці персоналу. *Ефективна економіка*. 2022. № 5. С. 1–5.
4. Лизанець А.Г., Феєр О.В., Бондарева М.С. Внутрішні комунікації в системі управління персоналом організації. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2022. № 23. С. 127–132.
5. Прус Л.Р. Комунікаційний менеджмент. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. № 1. С. 38–41.
6. Козак В.С., Тодоріко І.М. Важливі аспекти стратегії та тактики управління персоналом. *Економіка та держава*. 2020. № 6. С. 165–168.
7. Наумова О.О. Стратегії управління персоналом підприємства. *Вчені записки Університету «КРОК»*. 2021. № 1(61). С. 137–141.

REFERENCES:

1. Shapoval O.A. (2024) Motyvatsiyni mekhanizm rehulivannia systemy upravlinnia personalom [A motivational mechanism for adjusting the personnel management system]. *Ekonomichnyi prostir – Economic space*, № 189, pp. 153–156. (in Ukrainian)
2. Ponomarov O.S. (2015) Fenomen liderstva u prostori sotsialnykh [The phenomenon of leadership in the space of social values] *Teoriya i praktyka upravlinnya sotsialnyimi systemami – Theory and practice of managing social systems*, № 3, pp. 93–101. (in Ukrainian)
3. Potemkina O.V., Dorosh V.Yu. (2022) Innovatsii ta yikh vplyv na pidvyshchennia produktyvnosti

pratsi personalu.. [Innovations and their influence on increasing the labor productivity of personnel]. *Efektivna ekonomika – Efficient economy*, № 5, pp. 1–5. (in Ukrainian)

4. Lyzanets' A.H., Feier O.V., Bondareva M.S. (2022) Vnutrishni komunikatsii v systemi upravlinnia personalom orhanizatsii [Internal communications in the organization personnel management system]. *Ekonomichnyj visnyk NTUU «Kyivs'kyj politekhnichnyj instytut» – Economical Bulletin of NTUU “Kyiv Polytechnic Institute”*, vol. 23, pp. 127–132. (in Ukrainian)

5. Prus L.R. (2009) Komunikatsiinyi menedzhment [Communication Management]. *Visnyk Khmel-*

nytskoho natsionalnoho universytetu – Bulletin of the Khmelnytskyi National University, № 1, pp. 38–41. (in Ukrainian)

6. Kozak V.S., Todoriko I.M. (2020) Vazhlyvi aspekty stratehii ta taktyky upravlinnia personalom [Important aspects of HR strategy and tactics]. *Ekonomika ta derzhava – Economy and the state*, vol. 6, pp. 165–168. (in Ukrainian)

7. Naumova O.O. (2021) Stratehii upravlinnia personalom pidpriemstva [Strategies of enterprise personnel management]. *Vcheni zapysky Universytetu «KROK» – Scientific notes of the University “KROK”*, vol. 1(61), pp. 137–141. (in Ukrainian)